Business of the House.

Mr. SPEAKER.—The Supplementary Demands have been presented to the House and the next item that we have to deal with is the 'Motion of Thanks to the Governor's address'. I would like to have a little clarification as to how we should do it. On the last occastion when 25th was converted into a holiday rather than a working day, the Hon'ble the Leader of the Opposition was keen on saying that 10½ hours allotted for the 'Motion of Thanks to the Governor's Address' should not be in any way curtailed. I suppose that is the sense of the House. Today we are sitting twice, once in the morning and again in the afternoon. At 12-30 P.M., we will adjourn and reassemble at 3 P.M., and sit till 7 P.M. That way, tomorrow also, we will sit from 8-30 A.M. to 12-30 P.M., and from 3 P.M. to 7 P.M., and for the afternoon sessions there will be no interpellations. Thus, we will be getting about 12 hours. If you agree, there will be no 'Tea-break' in the afternoon and 'Tea' will be served in the lounge so that more members can participate. Out of the 10½ hours allotted for the 'Motion of Thanks to the Governor's Address', the remaining 1½ hours, *i.e.*, tomorrow in the afternoon if there is time left over shall we take up the Supplementary Demands ?

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ಸಿರಾ).—ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಯಾರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಶುಕ್ರವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸೇರಿದರೆ ಸರಕಾರದ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ನಾವು ಕೇಳಬಹುದು. ಆತುರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿ. ಶುಕ್ರವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎಂಟೂವರೆಯಿಂದ ಹನ್ನೊಂದೂವರೆ ವರೆಗೂ ಸರಕಾರದ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಊಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳಾದ ನಂತರ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನೂ ಮಂಡಿಸಬಹುದು. ಇದರ ಸಾಧ್ಯಾ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Let us go a little slow. To day is 27th.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೂ ತಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿರಲಿ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—If that is the method of approach not only 12 hours but the House will be spending 14 hours on the Motion of Thanks. There is some other work for the House to transact.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಶುಕ್ರವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಿ, ಸ್ವಾಮಿ.

Mr. SPEAKER.—Please see the Programme of Business which reads as follows :—Wednesday, the 27th and Thursday, the 28th—Debate on 'Motion of Thanks to the Governor's Address'. Friday, 1st March—Presentation of Budget and Saturday, 2nd March—Voting of Demands for Supplementary Grants. The consideration of the Mysore Land Revenue Code also has not been finished. Out of the three days allotted by the Business Advisory Committee, 10½ hours will be fully utilised for the debate on 'Motion of Thanks to the Governor's Address'. Afterwards we can either take up the Land Revenue Code or Voting of Demands.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚಿಸಲು 14 ಗಂಟೆ ಯಾದರೂ ಕೊಡಿ. ಶುಕ್ರವಾರ ಏನೂ ಕೆಲಸವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನಾವು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ.

Mr. SPEAKER.—I am assessing the opinion of the House. We will continue and we shall see tomorrow. On Friday, there will be presentation of the Budget, but the reply need not be given on Friday. All that will be over in 12 hours, because as against 10½ hours we are getting 12 hours. Therefore, we should be able to finish the entire work relating to the 'Motion of Thanks to the Governor's Address'.

Sri B. D. JATTI.—Sir, I will present the Budget at 4 P.M., Friday.

Mr. SPEAKER.—On Friday, we will assemble as usual and at 4 P.M., the Budget for 1963-64 will be presented and the Supplementary Demands taken up afterwards.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸೆಪ್ಟಿಮೆಂಟರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಅಷ್ಟೊಂದು ತೊಂದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, many members, who are in the Senate, are going to Mysore to attend the Senate meeting.

Sri S. SIVAPPA (Shravanabelagola).—When we accepted a holiday on the 26th, we thought that the time allotted for the discussion on 'Motion of Thanks to the Governor's Address' was 3 or 4 days.

Mr. SPEAKER.—But, how many hours? We will be very happy if all the Members finish their speeches by to-morrow evening.

Sri S. SIVAPPA.—In case some Members feel like participating in the discussion and if they so desire, I think it is better we give some more time. As Sri Muckannappa suggested, the Government's reply can be made on Friday morning from 8-30 A. m. to 10-30 A. m., before the presentation of the Budget.

Mr. SPEAKER.—You will find that even when the Budget is presented, we begin the same subject. Therefore Members participating in one may kindly see that they do not again participate in the Budget discussion also and say the same thing over again.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಮಾತನಾಡುವವರು ಮತ್ತೆ ಬಜೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಬಾರದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—You say that you have a right to debate on every subject. I concede that you have a right. I have no doubt, how far can you put it in force? It depends upon circumstances.

We will now take up the business of the day.

Sri S. SIVAPPA.—Sir, before going to that subject, I want to bring to your notice that the Hon'ble Minister for Education has made a policy statement outside the House, when the House is in session, with regard to Education policies. He has made a statement in Bangalore.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister concerned is not here; nor has that subject been included in the agenda. If it is necessary, I will permit him..... .....

Sri S. SIVAPPA.—It is a question of privilege, Sir. The Education Minister has made a policy statement regarding education, that is regarding denationalisation of education—that is a policy matter. When the House is in session, whether it is open to the Minister to make a policy statement outside. It is an important and vital matter and I request the Hon'ble Chair to go into this matter and

see whether it affects the privilege of the House. That is also a question to be examined. I request the Hon'ble Leader of the House to find out from his colleague in the Cabinet and if it is a Cabinet decision, why this decision was not so far made known to this House.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ (ಮದ್ದೂರು).—ಈಗ ತಾನೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಅಕ್ಷಮ್ಯವಾದ ಅಪರಾಧ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸರಕಾರದ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುದೇ ಇರುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪಾಲಿಸಿ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸರಕಾರಿ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಯಾದ ಸಾಮರಸ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ; ಕೋ-ಆರ್ಡಿನೇಷನ್ನೂ ಇಲ್ಲ, ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಈ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಸಂಬಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು ಅಕ್ಷಮ್ಯವಾದ ಅಪರಾಧ ಎಂದು ಈ ಸಭೆ ಭಾವಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮೀ, ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು ಇದ್ದಾಗ ಒಂದು ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅಂತಹವರೇ ಈಗ ಸಚಿವರಾಗಿ ಬಂದು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನೀಗ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೇಕೆ ಮಾಡಿ ಅಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಾವೇ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಏಕೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗೆಗೆ ಇವೊತ್ತಿನ Deccan-Herald ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೀಡರು ಬಂದಿದೆ. ತಾವುಬೇಕಾದರೆ ನೋಡ ಬಹುದು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕೋ-ಆರ್ಡಿನೇಷನ್ನು ಅಥವಾ ಸಾಮರಸ್ಯ ಇಲ್ಲವೇನೋ ಎನ್ನುವ ಶಂಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವೇ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಈಗ ಅವರೇ ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಏನು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ಪಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—There are two aspects. One is the validity and correctness of any statement that he might have made. The other is with regard to the privilege issue, if anybody raises it, I will deal with it according to procedure. Hon'ble Members also should, as far as possible, conform to the Rules of Procedure. With regard to criticism, they can say whatever they feel on that subject. Where is the need for making a statement? If you have reasons to criticise the Government or any Member of the Cabinet, you are entitled to do it on the appropriate occasion. I do not feel called upon to allow anything to be debated at this stage.

Sri G. V. GOWDA (Palya).—What about the question of privilege, Sir?

Mr. SPEAKER.—As for the question of privilege I have ahead I wanted to look to it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇಂತಹ ಮುಖ್ಯವಾದ ಘೋರಣೆಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಯಾವ ವಿಧಾನ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಈ ಗೊಂದಲಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Now we will take up the Motion of Thanks to the Governor's Address. The Hon'ble Member Sri C. S. Hulkoti may please move the motion and then it will be seconded.